

Judikatūras krājums

TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKA RĪKOJUMS

2023. gada 28. septembrī*

Apelācija – Pagaidu pasākumi – Ierobežojoši pasākumi, kas veikti saistībā ar situāciju Ukrainā – Līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Fiziskās personas personvārda saglabāšana to personu, vienību un struktūru sarakstā, uz kurām attiecas minētie pasākumi – Šīs personas “atkārtotas iekļaušanas sarakstā” procesa apturēšana – Paziņojuma publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* – Pienākums veikt pasākumus attiecībā uz dalībvalstu piešķirtajām vīzām – Pasākumi, ko var pieņemt pagaidu noregulējuma tiesnesis

Lietā C-564/23 P(R)

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 57. panta otrajai daļai, ko 2023. gada 13. septembrī iesniegusi

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *P. Mahnič, R. Meyer un J. Rurarz*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējie lietas dalībnieki:

Nikita Dmitrievich Mazepin, ar dzīvesvietu Maskavā (Krievija), ko pārstāv *A. Bass, T. Marembert, D. Rovetta, avocats, M. Campa, M. Moretto un V. Villante, avvocati*,

prasītājs pirmajā instancē,

Latvijas Republika,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKS,

uzklausījis ģenerāladvokātu M. Špunaru [*M. Szpunar*],

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Rīkojums

- 1 Ar apelācijas sūdzību Eiropas Savienības Padome lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 7. septembra rīkojumu *Mazepin*/Padome (T-743/22 RIII; turpmāk tekstā – “pārsūdzētais rīkojums”), ar kuru Vispārējā tiesa apmierināja *Nikita Dmitrievich Mazepin* pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Lēmums 2014/145/KĀDP

- 2 Padomes Lēmuma 2014/145/KĀDP (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 16. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2023. gada 23. jūnija Lēmumu (KĀDP) 2023/1218 (OV 2023, L 159 I, 526. lpp.), 1. panta 1., 6. un 7. punkts noteic:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai liegtu ieceļot to teritorijā vai šķērsot to:

[..]

- e) ietekmīgiem uzņēmējiem, kas darbojas Krievijā, un viņu tuvākajiem ģimenes locekļiem vai citām fiziskām personām, kuras gūst no viņiem labumu, vai uzņēmējiem, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju; [..]

[..]

un ar tām saistītām fiziskām personām vai ar juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kas uzskaitītas [..] pielikumā.

[..]

6. Dalībvalstis var piešķirt izņēmumus 1. punktā paredzētajiem pasākumiem, ja ceļošana ir attaisnojama steidzamu humānu iemeslu dēļ vai tāpēc, lai apmeklētu starpvaldību sanāksmes un sanāksmes, kuras atbalsta vai rīko [Eiropas] Savienība vai kuras rīko dalībvalsts, kas ir [Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas] prezidentvalsts, ja tajās noris politiskais dialogs, ar ko tieši sekmē ierobežojošo pasākumu politiskos mērķus, tostarp atbalstot Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

7. Dalībvalsts, kas vēlas piešķirt 6. punktā minētos izņēmumus, par to rakstiski paziņo Padomei. Izņēmumu uzskata par piešķirtu, ja vien viens vai vairāki Padomes locekļi rakstiski neiebilst divās darba dienās no dienas, kad saņemts paziņojums par ierosināto izņēmumu. Ja viens vai vairāki Padomes locekļi iebilst, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt piešķirt ierosināto izņēmumu.”

Regula (ES) Nr. 269/2014

- 3 Padomes Regulas (ES) Nr. 269/2014 (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 6. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2014. gada 12. maija Regulu (ES) Nr. 476/2014 (OV 2014, L 137, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 269/2014”), 2. panta 1. punkts noteic:

“Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir jebkuru I pielikumā uzskaitītu fizisko personu vai ar tām saistītu fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai pārziņā.”

- 4 Šīs regulas 14. panta 4. punkts paredz:

“Sarakstu I pielikumā regulāri pārskata, un vismaz katrus 12 mēnešus.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 5 2022. gada 9. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2022/397, ar kuru groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 80, 31. lpp.), ar ko prasītāja pirmajā instancē *N. Mazepin* personvārds tika iekļauts Lēmuma 2014/145 pielikumā ietvertajā to personu, vienību un struktūru sarakstā, uz kurām attiecinā ierobežojošus pasākumus.
- 6 Tajā pašā dienā Padome pieņēma Īstenošanas regulu (ES) 2022/396, ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 80, 1. lpp.), ar ko *N. Mazepin* personvārds tika iekļauts Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajā fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru sarakstā.
- 7 2022. gada 14. septembrī Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2022/1530, ar kuru groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 239, 149. lpp.), ar ko tā nolēma saglabāt *N. Mazepin* personvārdu to personu, vienību un struktūru sarakstā, uz kurām attiecinā ierobežojošus pasākumus, kas izklāstīti Lēmuma 2014/145 pielikumā, un grozīja pamatojumu viņa iekļaušanai minētajā sarakstā.
- 8 Tajā pašā dienā Padome pieņēma Īstenošanas regulu (ES) 2022/1529, ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 239, 1. lpp.), ar ko *N. Mazepin* personvārds tika saglabāts Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajā fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru sarakstā ar tādiem pašiem iepriekšējā punktā minētajiem pamatojuma grozījumiem.
- 9 2023. gada 13. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/572, ar kuru groza Lēmumu 2014/145 (OV 2023, L 75 I, 134. lpp.), ar ko tā nolēma saglabāt *N. Mazepin* personvārdu Lēmuma 2014/145 pielikumā ietvertajā to personu, vienību un struktūru sarakstā, uz kurām attiecinā ierobežojošus pasākumus, un grozīja pamatojumu viņa iekļaušanai šajā sarakstā un identitātes informāciju.
- 10 Tajā pašā dienā Padome pieņēma Īstenošanas regulu (ES) 2023/571, ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2023, L 75 I, 1. lpp.), ar ko *N. Mazepin* personvārds tika saglabāts Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā ietvertajā fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru sarakstā ar tādiem pašiem iepriekšējā punktā minētajiem pamatojuma un identitātes informācijas grozījumiem.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais rīkojums

- 11 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 25. novembrī, *N. Mazepin* cēla prasību, lūdzot atcelt Lēmumu 2022/1530 un Īstenošanas regulu 2022/1529 daļā, kurā šie tiesību akti attiecas uz viņu (turpmāk tekstā kopā – “pirmie apstrīdētie tiesību akti”).
- 12 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 9. decembrī, *N. Mazepin* iesniedza pirmo pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu, būtībā lūdzot pirmo apstrīdēto tiesību aktu darbības apturēšanu. Ar 2023. gada 1. marta rīkojumu *Mazepin/Padome* (T-743/22 R, EU:T:2023:102) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs apmierināja šo pieteikumu un uzdeva daļēji apturēt šo tiesību aktu darbību, ciktāl tie attiecas uz *N. Mazepin*.
- 13 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 4. aprīlī, *N. Mazepin*, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 86. pantu, veica grozījumus šā rīkojuma 11. punktā minētajā prasībā, lūdzot atcelt arī Lēmumu 2023/572 un Īstenošanas regulu 2023/571 (turpmāk tekstā kopā – “otrie apstrīdētie tiesību akti”).
- 14 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts tajā pašā dienā, *N. Mazepin* iesniedza otro pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu, būtībā lūdzot otro apstrīdēto tiesību aktu darbības apturēšanu. Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. jūlija rīkojumu *Mazepin/Padome* (T-743/22 RII, EU:T:2023:406) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs apmierināja šo pieteikumu un uzdeva daļēji apturēt šo tiesību aktu darbību, ciktāl tie attiecas uz *N. Mazepin*.
- 15 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 7. septembrī, *N. Mazepin* iesniedza trešo pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu.
- 16 Ar pārsūdzēto rīkojumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs apmierināja šo lūgumu un būtībā izdeva rīkojumu, ar kuru uzdeva:
  - minētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1. punktā – apturēt paziņojuma par *N. Mazepin* “atkārtotu iekļaušanu sarakstā” izpildi ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi paredzēti Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. jūlija rīkojuma *Mazepin/Padome* (T-743/22 RII, EU:T:2023:406) rezolutīvās daļas 1. un 2. punktā;
  - rezolutīvās daļas 2. punktā – publicēt paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kurā skaidri norādīts par “atkārtotas iekļaušanas sarakstā” apturēšanu;
  - rezolutīvās daļas 3. punktā – Padomei veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis efektīvi un pilnīgi izpilda Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. jūlija rīkojumu *Mazepin/Padome* (T-743/22 RII, EU:T:2023:406), un īpaši to, lai vīza, kas izsniegta *N. Mazepin* 2023. gada 7. augustā, vai jebkura cita vīza, kas varētu būt nepieciešama, aptvertu vismaz Šengenas zonas dalībvalstu teritoriju un būtu derīga tik ilgi, cik nepieciešams, lai *N. Mazepin* varētu efektīvi īstenot ar šo rīkojumu piešķirtās tiesības; un
  - rezolutīvās daļas 4. punktā – Padomei informēt Vispārējās tiesas priekšsēdētāju par pieņemtajiem pasākumiem.
- 17 2023. gada 14. septembrī *N. Mazepin* saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 164. pantu lūdza labot pārsūdzēto rīkojumu.

- 18 Ar 2023. gada 19. septembra rīkojumu *Mazepin*/Padome (T-743/22 RIII) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs noteica pagaidu pasākumus, kas būtībā pielīdzināmi šā rīkojuma 16. punktā minētajiem, un atcēla pārsūdzēto rīkojumu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 19 Padome lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto rīkojumu;
  - noraidīt pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu; un
  - atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.
- 20 *N. Mazepin* lūdz Tiesu:
- atzīt, ka ir jāizbeidz pagaidu noregulējuma tiesvedība; vai
  - noraidīt apelācijas sūdzību; un katrā ziņā
  - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par tiesvedības izbeigšanu pirms sprieduma taisīšanas

Argumenti

- 21 *N. Mazepin* apgalvo, ka, tā kā ar 2023. gada 19. septembra rīkojumu *Mazepin*/Padome (T-743/22 RIII) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ir atcēlis pārsūdzēto rīkojumu, šai apelācijas sūdzībai trūkst priekšmeta un līdz ar to par to vairs nav jālemj.

Vērtējums

- 22 No Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. septembra rīkojuma *Mazepin*/Padome (T-743/22 RIII) rezolutīvās daļas formulējuma izriet, ka pārsūdzētais rīkojums ir atcelts.
- 23 Šajā ziņā Vispārējās tiesas Reglamenta 159. pantā ir noteikts, ka pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ņemot vērā apstākļu izmaiņas, rīkojumu par pagaidu pasākumu noteikšanu var jebkurā laikā grozīt vai atcelt.
- 24 No Tiesas judikatūras izriet, ka pagaidu noregulējuma tiesneša lēmums, ar kuru tiek atcelts rīkojums par pagaidu pasākumu noteikšanu, nenozīmē šā rīkojuma atcelšanu ar atpakaļejošu spēku, bet gan tikai tā grozīšanu vai atcelšanu, jo pagaidu noregulējuma tiesnesis šādu rīkojumu var pārskatīt tikai attiecībā uz nākotni (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2002. gada 14. februāris, Komisija/*Artegoda*n, C-440/01 P(R), EU:C:2002:95, 65. punkts, un Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojumu, 2022. gada 19. maijs, Čehijas Republika/Polija (Turovas raktuves), C-121/21 R, EU:C:2022:408, 22. punkts).

- 25 Tādējādi ar šo lēmumu nevar apstrīdēt rikojuma par pagaidu pasākumu noteikšanu pagātnes sekas (šajā nozīmē skat. Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rikojumu, 2022. gada 19. maijs, Čehijas Republika/Polija (Turovas raktuves), C-121/21 R, EU:C:2022:408, 23. punkts).
- 26 No tā izriet, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. septembra rikojums *Mazepin* /Padome (T-743/22 RIII), sākot no tā izsniegšanas lietas dalībniekiem, labākajā gadījumā var liegt pārsūdzētajam rikojumam jebkādu iedarbību, bet neizslēdz to no Savienības tiesību sistēmas, jo tas ļauj turpināt pastāvēt pēdējā minētā rikojuma radītajām sekām laikā no rikojuma izsniegšanas dienas līdz rikojuma, ar kuru tas atcelts, izsniegšanas dienai.
- 27 Līdz ar to ir jākonstatē, ka šai apelācijas sūdzībai saglabājas tās priekšmets, tāpēc par to ir jālemj.

Par apelācijas sūdzību

- 28 Apelācijas sūdzības pamatojumā Padome izvirza piecus pamatus: no tiem pirmais attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, otrais un ceturtais – uz acīmredzamām tiesību kļūdām attiecībā uz pagaidu noregulējuma tiesneša kompetences apjomu, trešais – uz acīmredzamām kļūdām pagaidu pasākumu noteikšanas nosacījumu piemērošanā un piektais – uz acīmredzamām tiesību kļūdām piemērošanā, kas pieļautas pārsūdzētā rikojuma rezolutīvās daļas 3. punktā.

Par piekto pamatu

Argumenti

- 29 Ar piekto pamatu, kas ir jāizvērtē pirmām kārtām, Padome apgalvo, ka pārsūdzētā rikojuma rezolutīvās daļas 3. punktā ir pieļautas vairākas acīmredzamas tiesību kļūdas.
- 30 Vispirms Padome uzskata, ka ar pasākumu, kas tai noteikts minētajā 3. punktā, nav ievērots LESD 266. pantā paredzētais kompetenču sadalījums. Nevis Savienības tiesas, bet gan Padomes kompetencē esot veikt nepieciešamos pasākumus šā rikojuma izpildei.
- 31 Turklāt minētajā 3. punktā esot pieļauta tiesību kļūda, jo tajā Padomei ir noteikts pienākums veikt pasākumu, kas neietilpstot tās kompetencē. Tā, Padomes kompetencē neesot nodrošināt, lai dalībvalstis piemērotu Savienības tiesības. Ne Savienības primārie tiesību akti, ne Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV 2009, L 243, 1. lpp.), neļaujot tai iejaukties dalībvalstu vīzu izsniegšanā. Saskaņā ar LES 13. panta 2. punktu Padomei esot jārikojas tikai savu pilnvaru robežās.
- 32 Visbeidzot Padome uzskata, ka minētajā 3. punktā Vispārējās tiesas priekšsēdētājs faktiski ir izdevis rikojumu dalībvalstīm un tādējādi pārsniedzis savas kompetences robežas.
- 33 *N. Mazepin* apgalvo, ka Padomei ir jāisteno pārsūdzētā rikojuma rezolutīvajā daļā ietvertie pasākumi, lai izpildītu LES 13. panta 2. punktu un LESD 266. pantu.
- 34 Turklāt tās kompetencē saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu un 32. pantu esot koordinēt dalībvalstu rīcību kopējā ārpolitikā un drošības politikā. Tādējādi attiecībā uz to, kā dalībvalstis piemēro Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. jūlija rikojumu *Mazepin*/Padome

(T-743/22 RII, EU:T:2023:406), Padome, piemēram, varētu mudināt tās pieņemt kopēju pieeju vienotas vīzas izsniegšanai *N. Mazepin*, ļaujot attiecīgajai dalībvalstij izvērtēt, vai viņa norādītie iemesli ieceļošanai tās teritorijā atbilst šajā rīkojumā izvirzītajiem nosacījumiem.

Vērtējums

- 35 Saskaņā ar LES 13. panta 2. punktu Savienības iestādes darbojas tikai to pilnvaru robežās, kas tām ir piešķirtas Līgumos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 23. oktobris, Parlaments/Komisija, C-403/05, EU:C:2007:624, 49. punkts).
- 36 Šī visām Savienības iestādēm saistošā tiesību norma nepieļauj, ka pagaidu noregulējuma tiesnesis uzdod Padomei pieņemt vienu vai vairākus pasākumus, kas nav šīs iestādes kompetencē.
- 37 Šajā ziņā jāatgādina, ka pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 3. punktā Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ir uzdevis Padomei veikt vajadzīgos pasākumus, lai dalībvalstis efektīvi un pilnīgi izpildītu Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 19. jūlija rīkojumu *Mazepin*/Padome (T-743/22 RII, EU:T:2023:406), un it īpaši nodrošināt, lai *N. Mazepin* 2023. gada 7. augustā izsniegtā vīza vai jebkura cita vīza, kas varētu būt nepieciešama, aptvertu vismaz Šengenas zonas dalībvalstu teritoriju un būtu derīga tik ilgi, cik nepieciešams, lai *N. Mazepin* varētu efektīvi īstenot ar šo rīkojumu piešķirtās tiesības.
- 38 Pirmkārt, jānorāda, ka Savienības primārajos tiesību aktos Padomei nav piešķirta vispārēja kompetence noteikt tādu pasākumu kā pirmie vai otrie apstrīdētie tiesību akti veikšanu dalībvalstīs. Īpaši LES 32. pantā dalībvalstīm noteikto pienākumu apspriesties Eiropadomē un Padomē par vispārējas nozīmes ārpolitikas un drošības politikas jautājumiem nevar saprast tādējādi, ka ar to Padomei ir atļauts veikt pasākumus, lai mudinātu dalībvalstis izsniegt vīzu saskaņā ar pārsūdzētajā rīkojumā paredzētajiem nosacījumiem.
- 39 Turklāt šīs tiesības arī nepiešķir Padomei pilnvaras veikt individuālus pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalsts izsniedz vīzu, vai garantētu, ka šādai vīzai būtu noteikts ģeogrāfiskais un laika tvērums.
- 40 Otrkārt, šādas pilnvaras Padomei nav piešķirtas arī ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, ar kuriem tiek saskaņota dalībvalstu īstenotā vīzu politika. It īpaši – šādas pilnvaras nav paredzētas Regulā Nr. 810/2009.
- 41 Treškārt, jāatzīmē, ka Lēmuma 2014/145 1. panta 7. punktā, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2023/1218, paredzēts, ka Padome konkrētos gadījumos lemj par dalībvalsts iespēju izsniegt vīzu, atkāpjoties no ierobežojošiem pasākumiem, kas izriet no šā lēmuma 1. panta 1. punkta.
- 42 Tomēr minētais 1. panta 7. punkts neļauj Padomei pēc savas iniciatīvas iejaukties attiecībā uz kādu dalībvalsti vai dot norādījumus dalībvalstij par vīzas izsniegšanu vai tās apjomu, bet tikai piešķir šai iestādei pilnvaras lemt par to, vai dalībvalsti, kas vēlas izsniegt vīzu, var atbrīvot no šiem ierobežojošajiem pasākumiem, ja viens vai vairāki Padomes locekļi ir izteikuši iebildumus pret vīzas izsniegšanu.
- 43 No iepriekš minētā izriet, ka Padomes kompetencē nav veikt pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 3. punktā minētos pasākumus un ka Vispārējās tiesas priekšsēdētājs nevarēja likt Padomei veikt šādus pasākumus, nepārkāpjot LES 13. panta 2. punktu.

- 44 No tā izriet, ka piektais apelācijas sūdzības pamats ir jāapmierina.
- 45 Tā kā šis pamats attiecas tikai uz pārsūdzētā rikojuma rezolutīvās daļas 3. punktu, ir jāizvērtē arī apelācijas sūdzības otrais pamats.

Par otro pamatu

Argumenti

- 46 Ar apelācijas sūdzības otro pamatu, kas ir jāizvērtē otrām kārtām, Padome apgalvo, ka, nosakot pārsūdzētā rikojuma rezolutīvās daļas 1.–3. punktā minētos pasākumus, Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ir pieļāvis acīmredzamu tiesību kļūdu attiecībā uz savas kā pagaidu noregulējuma tiesneša kompetences apjomu.
- 47 Padome uzskata, ka saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 2. punktu Vispārējās tiesas pagaidu noregulējuma tiesnesis ir tiesīgs noteikt pagaidu pasākumus, lai aizsargātu tā lēmuma efektivitāti, kas tiks pieņemts saistībā ar pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu un kas ir domāts, lai nodrošinātu pamatlietā pieņemamā lēmuma, kuram šis pieteikums ir pakārtots, efektivitāti.
- 48 Padome uzskata, ka šajā lietā *N. Mazepin* pamata prasība attiecas uz četriem Savienības tiesību aktiem. Līdz ar to šajā tiesvedībā Vispārējās tiesas priekšsēdētājs var noteikt pagaidu pasākumus, tikai lai nodrošinātu jebkura lēmuma par šo tiesību aktu atcelšanu efektivitāti. Tādējādi pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 2. punktu, būtu jācenšas nodrošināt šādu pagaidu pasākumu efektivitāti.
- 49 Padome uzskata, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ar pārsūdzēto rikojumu ir pieņēmis pasākumus, kas nav ietverti *N. Mazepin* pamatlietā celtajā prasībā un kas vēl pat neesot tikuši pieņemti. Šādi rikojoities, viņš esot pārsniedzis savas kompetences robežas.
- 50 Padome uzskata, ka šo analīzi apstiprina LESD 278. panta un Vispārējās tiesas Reglamenta 156. panta 1. punkta formulējums, no kuriem izriet, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētājs var apturēt tikai tāda tiesību akta izpildi, kas ir apstrīdēts pamatlietā Vispārējā tiesā.
- 51 Lai gan ir atzīstams, ka LESD 279. pants un Vispārējās tiesas Reglamenta 156. panta 2. punkts ļauj šai tiesai noteikt cita veida pagaidu pasākumus, šajās tiesību normās tomēr prasīts, lai šie pasākumi būtu saistīti ar pamatprasību, ko cēlis attiecīgais prasītājs, bet šajā gadījumā tas tā nav.
- 52 *N. Mazepin* galvenokārt norāda, ka ar pārsūdzēto rikojumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs esot licis apturēt nevis nākotnē paredzētu tiesību aktu, bet gan šā rikojuma parakstīšanas dienā notiekošu administratīvo procesu. Šādu pasākumu varētu pieņemt saskaņā ar LESD 279. pantu, lai nodrošinātu, ka Padome ievēro šajā lietā Vispārējās tiesas priekšsēdētāja jau izdotos rikojumus par pagaidu noregulējumu apstākļos, kad Padome acīmredzami neievēro no pēdējiem minētajiem rikojumiem izrietošos pienākumus.
- 53 *N. Mazepin* pakārtoti norāda, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētāja noteiktie pasākumi ir būtiski, lai nodrošinātu efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

54 Pakārtoti viņš norāda, ka visas nepilnības saistībā ar pārsūdzētā rīkojuma paredzamo raksturu šobrīd esot novērstas, jo pēc rīkojuma izsniegšanas viņš ir grozījis atcelšanas prasībā izvirzītos prasījumus.

Vērtējums

55 Vispirms jānorāda – lai gan otrais pamats attiecas uz pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1.–3. punktu, rezolutīvās daļas 3. punkta pārkāpums izriet jau no šā rīkojuma 43. punkta. Tāpēc šis apelācijas pamats ir jāizvērtē tikai, ciktāl tas attiecas uz minētās rezolutīvās daļas 1. un 2. punktu.

56 Šajā ziņā jāatgādina, ka Eiropas Savienības Tiesas statūtu 39. panta pirmajā daļā, kas saskaņā ar šo statūtu 53. panta pirmo daļu piemērojama procesam Vispārējā tiesā, ir paredzēts – lai izskatītu pieteikumus par pasākumu noteikšanu saskaņā ar LESD 278. un 279. pantu, priekšsēdētājs var lemt “izmantot saīsinātu tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no dažiem [minēto] Statūtu noteikumiem un kas ir noteikta reglamentā”.

57 Saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 1. punktu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs var noteikt pretējai pusei īsu termiņu rakstveida vai mutvārdu apsvērumu iesniegšanai. Tomēr Reglamenta 157. panta 2. punktā paredzēts, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētājs var apmierināt vienas puses pieteikumu par pagaidu noregulējumu, pat pirms ir iesniegti pretējās puses apsvērumi.

58 No šīm tiesību normām izriet, ka Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, kurš pilda pagaidu noregulējuma tiesneša pienākumus, ir tiesīgs lemt par pieteikumu, pirms tam neuzklausot lietas dalībnieku apsvērumus (šajā nozīmē skat. Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojumu, 2020. gada 8. decembris, *Price/Padome*, C-298/20 P(R), EU:C:2020:1006, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 No Tiesas judikatūras par Tiesas Reglamenta 160. panta 7. punktu – kas ir tiesību norma, kura atbilst Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 2. punktam, – izriet, ka pagaidu noregulējuma tiesnesis var noteikt šādus pasākumus kā aizsargpasākumu, pat pirms otrs lietas dalībnieks ir iesniedzis savus apsvērumus, vai nu līdz brīdim, kad tiek izdots rīkojums par pagaidu noregulējuma tiesvedības izbeigšanu, vai līdz brīdim, kad tiek izbeigta pamata tiesvedība – ja šī tiesvedība notiek agrāk –, ja šo pasākumu pieņemšana ir pareizas tiesvedības interesēs, it īpaši, lai nodrošinātu pagaidu noregulējuma tiesvedības efektivitāti (šajā nozīmē skat. Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojumu, 2023. gada 27. jūlijs, *VC/EU-OSHA*, C-456/23 P(R)-R, EU:C:2023:612, 4. punkts un tajā minētā judikatūra).

60 Tādējādi Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 2. punktā paredzētā procedūra uzskatāma par atkāpes procedūru, kuras mērķis ir ļaut pēc iespējas drīzāk noteikt pagaidu pasākumus, lai nodrošinātu, ka laika posms, kas nepieciešams, lai lemtu par pieteikumu par pagaidu noregulējumu atbilstoši sacīkstes principa procedūrai, neliegtu attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam pietiekamu tiesību aizsardzību tiesā.

61 Tomēr šī atkāpes procedūra ir īpašs LESD 278. un 279. panta, kā arī Eiropas Savienības Tiesas statūtu 39. panta pirmās daļas īstenošanas līdzeklis. Tādēļ ir jākonstatē, kā apgalvo Padome, ka šī procedūra neļauj pagaidu noregulējuma tiesnesim veikt pasākumus, kurus viņam nebūtu atļauts veikt saskaņā ar LESD 278. un 279. pantu.

- 62 Tā kā pārsūdzētajā rīkojumā nav precizēts, vai rezolutīvās daļas 1. un 2. punktā noteiktie pasākumi ir pamatoti ar LESD 278. pantu vai LESD 279. pantu, jāpārbauda, vai šie pasākumi ietilpst kompetencē, kas ar kādu no šiem pantiem ir piešķirta pagaidu noregulējuma tiesnesim.
- 63 Pirmām kārtām, LESD 278. pantā ir paredzēts, ka Tiesā celtajām prasībām nav apturošas iedarbības, bet Tiesa, ja tā uzskata, ka apstākļi to prasa, var uzdot apturēt apstrīdētā tiesību akta piemērošanu.
- 64 Šis pants ir ieviests ar Vispārējās tiesas Reglamenta 156. panta 1. punktu, kurā noteikts, ka saskaņā ar LESD 278. pantu iesniegts pieteikums apturēt kādas iestādes pieņemta tiesību akta piemērošanu ir pieņemams vienīgi tad, ja pieteikuma iesniedzējs šo aktu apstrīd Vispārējā tiesā.
- 65 Šajā lietā apstrīdētā rīkojuma parakstīšanas dienā Vispārējās tiesas izskatīšanā esošie prasījumi saistībā ar *N. Mazepin* celto atcelšanas prasību attiecās uz Lēmumiem 2022/1530 un 2023/572, kā arī Īstenošanas regulām 2022/1529 un 2023/571 (turpmāk tekstā kopā – “apstrīdētie tiesību akti”).
- 66 Šajā ziņā jākonstatē, ka minētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1. un 2. punkts formāli nav norādīts kā tāds, ar ko tiktu uzdota viena vai vairāku *N. Mazepin* Vispārējā tiesā apstrīdēto tiesību aktu piemērošanas apturēšana.
- 67 Nevar arī uzskatīt, ka šie punkti būtībā liek apturēt dažu no šiem aktiem iedarbību.
- 68 “Atkārtotas iekļaušanas sarakstā” procesa, kura apturēšana paredzēta pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1. punktā, mērķis ir, pirmkārt, grozīt Lēmumu 2014/145, paplašinot šo lēmumu, un, otrkārt, Regulu Nr. 269/2014, īstenojot šīs regulas 14. panta 4. punktā paredzēto pienākumu regulāri pārskatīt tās I pielikumā ietvertu sarakstu.
- 69 Līdz ar to, ņemot vērā, ka ar apstrīdētajiem tiesību aktiem ir tikai grozīts Lēmums 2014/145 un Regula Nr. 269/2014, tomēr nav Padomei uzlikts pienākums nākotnē sākt jaunu “atkārtotas iekļaušanas sarakstā” procesu, pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1. punktā minēto procesu nevar uzskatīt par tādu, kas rada šo tiesību aktu sekas vai īstenošanu.
- 70 Pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 2. punktā uzdots publicēt paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, taču minētajos tiesību aktos publicēšana nav ne paredzēta, ne aizliegta.
- 71 No tā izriet, ka minētās rezolutīvās daļas 1. un 2. punkts nevarēja būt pamatots ar LESD 278. pantu.
- 72 Otrām kārtām, LESD 279. pantā ir precizēts, ka Tiesa jebkurā tās izskatāmajā lietā var noteikt visus nepieciešamos pagaidu pasākumus.
- 73 Ar šo pantu pagaidu noregulējuma tiesnesim ir piešķirta plaša rīcības brīvība, lemjot par veicamajiem pasākumiem, kas tostarp var būt rīkojumi un papildu pasākumi, lai nodrošinātu šā tiesneša noteikto pagaidu pasākumu efektivitāti (šajā nozīmē skat. Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu, 2008. gada 24. aprīlis, Komisija/Malta, C-76/08 R, EU:C:2008:252, 19. punkts, kā arī rīkojumu, 2017. gada 20. novembris, Komisija/Polija, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 96., 97. un 99. punkts).

- 74 Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka šādiem pagaidu pasākumiem jābūt tieši saistītiem ar pamatlietas priekšmetu (šajā nozīmē skat. rīkojumus, 1976. gada 19. oktobris, *Société pour l'Exportation des Sucres*/Komisija, 88/76 R, EU:C:1976:140, 5. punkts, un 1980. gada 16. decembris, *Metallurgica Rumi*/Komisija, 258/80 R, EU:C:1980:296, 21. punkts), un tas būtībā atgādināts Vispārējās tiesas Reglamenta 156. panta 2. punktā, kurā noteikts, ka pieteikums par kādu no LESD 279. pantā paredzētajiem pagaidu pasākumiem ir pieņemams tikai tad, ja to iesniedz kāda no Vispārējā tiesā izskatāmas lietas pusēm un ja pieteikums attiecas uz šo lietu.
- 75 Šajā ziņā pagaidu pasākumi, kas noteikti saskaņā ar LESD 279. pantu, nedrīkst pārsniegt pamatlietā noteikto strīda tvērumu, jo to priekšmets var būt tikai kādas no Vispārējā tiesā izskatāmās prasības pusēm interešu aizsardzība, lai pamatlietā pieņemtais nolēmums nebūtu iluzors, citādi tas liegtu tam lietderīgo iedarbību (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1991. gada 17. maijs, *CIRFS u.c.*/Komisija, C-313/90 R, EU:C:1991:220, 24. punkts, kā arī Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu, 2008. gada 24. aprīlis, Komisija/Malta, C-76/08 R, EU:C:2008:252, 15. punkts).
- 76 Tādējādi, ņemot vērā to, ka ar atcelšanas spriedumu atceltais tiesību akts tiek izslēgts no Savienības tiesību sistēmas ar atpakaļejošu spēku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1971. gada 31. marts, Komisija/Padome, 22/70, EU:C:1971:32, 60. punkts), pagaidu noregulējuma tiesnesis, pamatojoties uz LESD 279. pantu, tostarp var uzdot Savienības iestādei nepieņemt tiesību aktu, kurš būtu atceltā akta izpildes veids vai kura rezultātā tiesību aktā noteiktās sekas kļūtu galīgas.
- 77 Turpretim pagaidu noregulējuma tiesnesis, nepārsniedzot ar atcelšanas prasību saistītā strīda apjomu, nevar uzdot Savienības iestādei apturēt procedūru, kas nav atkarīga no apstrīdētā tiesību akta, lai nepieļautu to, ka šī procesa noslēgumā pieņemtajā tiesību aktā būtu pieļauts tāds pats prettiesiskums kā šajā prasībā minētais.
- 78 Tiesa gan ir nospriedusi, ka tādas regulas atcelšanas gadījumā, kuras iedarbība ir ierobežota ar skaidri noteiktu laika posmu, iestādei, kura pieņēmusi šo regulu, pēc sprieduma pieņemšanas, ar kuru šī regula atcelta, ir pienākums izslēgt no jaunā tiesiskā regulējuma jebkuru tiesību normu ar tādu pašu saturu kā tā, kas tika atzīta par prettiesisku, lai reglamentētu laika posmu pēc šī sprieduma pieņemšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1988. gada 26. aprīlis, *Asteris u.c.*/Komisija, 97/86, 99/86, 193/86 un 215/86, EU:C:1988:199, 29. punkts).
- 79 Tomēr, pirmkārt, lai gan atceļošā sprieduma absolūtais spēks attiecas gan uz sprieduma rezolutīvo daļu, gan uz tā *ratio decidendi*, tas nevar būt par pamatu tāda tiesību akta atcelšanai, kurš nav apstrīdēts Savienības tiesā un kurā ir pieļauts tāds pats prettiesiskums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 14. septembris, Komisija/*AssiDomän Kraft Products u.c.*, C-310/97 P, EU:C:1999:407, 54. punkts). Otrkārt, šīm tiesām atcelšanas spriedumā nav jānorāda pasākumi, kas attiecīgajai iestādei ir jāveic, lai izpildītu šo spriedumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1986. gada 24. jūnijs, *AKZO Chemie* un *AKZO Chemie UK*/Komisija, 53/85, EU:C:1986:256, 23. punkts, kā arī 1993. gada 25. maijs, *Foyer culturel du Sart-Tilman*/Komisija, C-199/91, EU:C:1993:205, 17. punkts).
- 80 No tā izriet, ka atcelšanas spriedums nevar būt pamats, lai tieši apstrīdētu pēc atceltā tiesību akta pieņemtā akta spēkā esamību tā iemesla dēļ, ka vēlāk pieņemtajā ir pieļauts tāds pats prettiesiskums kā atceltajā tiesību aktā.

- 81 Šādos apstākļos pagaidu noregulējuma tiesneša rīkojums, ar kuru Savienības iestādei tiek uzdots apturēt procedūru, kuras rezultātā var tikt pieņemts šāds vēlāks tiesību akts, nozīmētu, ka prasītājam tiktu nodrošināta nevis aizsardzība pret iestādes pieņemto pasākumu sekām, kā paredzēts Savienības primārajās tiesībās, bet gan pavisam cita veida preventīvā aizsardzība.
- 82 Lai nodrošinātu šādu aizsardzību, pagaidu noregulējuma tiesnesim būtu jāizvērtē jautājumi, par kuriem attiecīgajai iestādei vēl nav bijusi iespēja paust savu nostāju, un tāpēc būtu paredzamas diskusijas par lietas būtību, kā arī dažādu administratīvo un tiesvedības procedūru sajaukums (pēc analogijas skat. spriedumu, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 20. punkts), lai gan šim tiesnesim nav jāizstāj minētā iestāde (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1969. gada 5. oktobris, *Vācija/Komisija*, 50/69 R, EU:C:1969:42, 451. lpp.).
- 83 Turklāt tas, ka pagaidu noregulējuma tiesneša kompetencē nav uzdot Savienības iestādei apturēt procedūru, kas nav atkarīga no apstrīdētā tiesību akta, lai nepieļautu, ka šīs procedūras noslēgumā pieņemtajā aktā pieļauts tāds pats prettiesiskums, pretēji tam, kā apgalvo *N. Mazepin*, nevar liegt viņam Savienības primārajās tiesībās piešķirto tiesību aizsardzību tiesā, jo par pēdējo minēto tiesību aktu var tikt celta atcelšanas prasība kopā ar pieteikumu par pagaidu noregulējumu, uz kuru balstoties attiecīgajā gadījumā var noteikt pagaidu pasākumus saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 156. panta 2. punktu.
- 84 Šajā lietā, kā izriet no šā rīkojuma 65. punkta, dienā, kad tika parakstīts pārsūdzētais rīkojums, Vispārējās tiesas izskatīšanā saistībā ar *N. Mazepin* celto atcelšanas prasību bija prasījumi, kas attiecās uz apstrīdētajiem tiesību aktiem.
- 85 Pirmkārt, šā rīkojuma 68. un 69. punktā izklāstīto iemeslu dēļ tiesību akti, kurus Padome var pieņemt šajā lietā aplūkotajā “atkārtotās iekļaušanas sarakstā” procesā, ir jāuzskata par tādiem, kas izriet no procedūras, kura nav atkarīga no apstrīdētajiem tiesību aktiem, un it īpaši ne tādiem, ar kuriem pēdējie minētie akti tiek īstenoti.
- 86 Otrkārt, tiesību aktus, kurus Padome var pieņemt šajā procesā, ņemot vērā šīs iestādes praksi, var piemērot laika posmā pēc apstrīdēto tiesību aktu piemērošanas, līdz ar to tie nevar padarīt šo tiesību aktu sekas par galīgām.
- 87 No tā izriet, ka pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 1. punktā noteiktajam pasākumam nav tiešas saiknes ar *N. Mazepin* Vispārējā tiesā celtās atcelšanas prasības priekšmetu. Ja šādas saiknes nav, šo pasākumu nevar uzskatīt par papildu pasākumu, kura mērķis ir nodrošināt to pagaidu pasākumu efektivitāti, kurus Vispārējās tiesas priekšsēdētājs jau ir noteicis iepriekšējos rīkojumos, ko viņš ir pieņēmis šajā lietā un kas minēti šā rīkojuma 12. un 14. punktā, jo ar šiem rīkojumiem Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ir noteicis daļēju to tiesību aktu izpildes apturēšanu, uz kuriem attiecas šī atcelšanas prasība. No tā izriet, ka minētajā 1. punktā noteikto pasākumu nevarēja likumīgi noteikt saskaņā ar LESD 279. pantu.
- 88 Tas pats attiecas uz pārsūdzētā rīkojuma rezolutīvās daļas 2. punktā noteikto pasākumu, jo tas tikai nodrošina minētā rīkojuma 1. punktā noteiktā pasākuma publicēšanu.
- 89 Apstākļi, ka pēc pārsūdzētā rīkojuma parakstīšanas *N. Mazepin* iesniedza Vispārējai tiesai prasības grozījuma rakstu, katrā ziņā neietekmē iepriekš minētos apsvērumus, ciktāl ar šo rakstu ir lūgts atcelt jaunus Padomes pieņemtos tiesību aktus, proti, aktus, uz kuriem tieši neattiecas minētā rīkojuma rezolutīvajā daļā izklāstītie pasākumi.

- 90 No tā izriet, ka otrais pamats ir jāapmierina un pārsūdzētais rīkojums ir jāatceļ pilnībā, neņemot par pirmo, trešo un ceturto pamatu, ciktāl tā rezolutīvās daļas 4. punkts nav nodalāms no 1.–3. punkta.

Par Vispārējā tiesā iesniegto pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu

- 91 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai, ja Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu, tā pati var taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējai tiesai. Šī tiesību norma ir piemērojama arī apelācijas sūdzībām, kas iesniegtas saskaņā ar minēto statūtu 57. panta otro daļu (Tiesas priekšsēdētāja vietnieka rīkojums, 2022. gada 24. maijs, *Puigdemont i Casamajó* u.c./Parlaments un Spānija, C-629/21 P(R), EU:C:2022:413, 172. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 92 Šajā lietā Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ir pieņēmis lēmumu, pirms pārējiem lietas dalībniekiem tika dota iespēja iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 157. panta 1. punktu.
- 93 Šādos apstākļos tiesvedības stadija neļauj taisīt galīgo spriedumu un lieta ir jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 94 Tā kā lieta tiek nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesas priekšsēdētāja vietnieks izdod rīkojumu:

- 1) **Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2023. gada 7. septembra rīkojumu *Mazepin*/Padome (T-743/22 RIII).**
- 2) **Nodot lietu atpakaļ Eiropas Savienības Vispārējai tiesai.**
- 3) **Atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.**

[Paraksti]